

UCHWAŁA NR LIII / / 2023
RADY DZIELNICY III PRĄDNIK CZERWONY
z dnia 30 maja 2023 roku

w sprawie: wniosku o odbudowę pomnika Poległych Lotników 2 Pułku Lotniczego.

Na podstawie § 3 pkt. 3 lit. k uchwały nr XCIX/1497/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 marca 2014 r., w sprawie organizacji i zakresu działania Dzielnicy III Prądnik Czerwony w Krakowie (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 6697) Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony uchwala, co następuje:

§1. Wnioskuje się do Prezydenta Miasta Krakowa o podjęcie rozmów z Ministerstwem Obrony Narodowej oraz Zarządu Województwa Małopolskiego w sprawie odbudowy pomnika Poległych Lotników 2 Pułku Lotniczego, który znajdował się przy obecnej ul. Ernesta Cieśliewskiego w rejonie istniejących wówczas hangarów.

§2. Uzasadnienie stanowi integralną część uchwały.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
RADY I ZARZĄDU DZIELNICY III
PRĄDNIK CZERWONY
Piotr Moskała
Piotr Moskała

UZASADNIENIE:

Uchwałę podejmuje się w oparciu o kompetencje Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony.

Oryginał pomnika wzniesiono i odsłonięto 15 maja 1931 r., w 10-lecie powstania 2 Pułku Lotniczego, na jego bokach wryto wówczas nazwiska lotników – pilotów, obserwatorów, strzelców pokładowych – którzy polegli śmiercią lotnika służąc w eskadrach krakowskiego Pułku. W trakcie walk o niepodległość i granice eskadry, z których stworzono później 2 Pułk Lotniczy straciły w walkach 6 lotników. W ciągu kolejnych 10 lat – już po stworzeniu krakowskiej jednostki – w wypadkach lotniczych Pułk stracił kolejnych 45 kolegów-lotników. Pomnik został zaprojektowany przez Franciszka Mączyńskiego i stał na krakowskim lotnisku przez 8 lat. W czasie okupacji Krakowa Niemcy zniszczyli obelisk. Szczątki podstawy znajdują się na wojskowej działce nr 14/246 obr. 4 Śródmieście, która znajduje się poza ogrodzonym terenem wojskowym, czyli na terenie ogólnodostępnym. Zaś szczątki pomnika znajdują się w zagajniku na działce 16/24 obr. 6 Nowa Huta.

Rakowicki pomnik Poległych Lotników jest jednym z wielu pomników krakowskich, który padł ofiarą okupantów, ale pozostał jednym z nielicznych nieodbudowanych. Większość z pomników zburzonych przez hitlerowców wróciło już do przestrzeni publicznej – jak np. pomniki Tadeusza Kościuszki na Wawelu, Grunwaldzki na pl. Jana Matejki, czy Adama Mickiewicza na Rynku Głównym.

Przy al. Jana Pawła II znajduje się pomnik upamiętniający lotników, jednak upamiętnia on lotników polskich poległych na wszystkich frontach II wojny światowej 1939-1945, czyli w okresie późniejszym. O przywrócenie pamięci dla poległych lotników z 2 Pułku Lotniczego z Krakowa - Rakowic nikt się dotąd nie upomniał. Groby większości z nich znajdują się w części wojskowej cmentarza Rakowickiego.

Dobłą okazją do odbudowy pomnika jest rozpoczynająca się inwestycja odbudowy hangaru przez Muzeum Lotnictwa Polskiego na działce 14/242 obr. 4 Śródmieście, który będzie wykorzystywany do celów ekspozycyjnych. Jest to możliwość do tego, by zainicjować odbudowę również i pomnika, który mógłby stać tak jak przed wojną w pobliżu hangaru, na dawnym miejscu lub też przy hangarze, ale po jego innej stronie.